

ringsopgaver på vegne af miljøministeren, i henhold til forordning 782/03 om forbud mod organiske tinforbindelser på skibe.

2.3. Vejledende bødeniveauer

2.3.1. Indledning

Siden Forsvarsministeriet den 1. januar 2000 fra Miljøministeriet overtog ressortansvaret for den statslige maritime overvågning og håndhævelse, samt den maritime forureningsbekæmpelse til søs, har Forsvarsministeriet modtaget anmeldelser om olieobservationer samt meldinger om hændelser til søs, der kan medføre olieudslip.

Udviklingen i antallet af modtagne og bekræftede olieobservationer vedrørende udledninger fra skibe, der har passeret danske farvande, var for år 2000 på 151 bekræftede olieobservationer, for år 2001 på 121, for år 2002 på 71, for år 2003 på 129, mens der for år 2004 var 152 bekræftede olieobservationer. Antallet af bekræftede olieobservationer har således i perioden 2000 – 2004 været svingende, men tendensen viser, at der ikke har været et fald i antallet. Olieobservationerne er foretaget såvel i Nordsøen og Østersøen som i Kattegat og bælterne.

I samme periode er der udstedt et stigende antal bøder pr. år af såvel politiet som forsvaret for ulovlig udledning af mineralsk olie.

Det var ved gennemførelsen af ændringen af havmiljøloven i 2000, der hjemlede adgang til administrative bøder, forventningen, at de dengang fastsatte vejledende bødeniveauer ville have en så præventiv effekt, at antallet af olieobservationer over den samlede periode ville være faldet. Dette har imidlertid - når man sammenholder det forhold, at mængden af udstedte bøder har været stigende i perioden, samtidig med at antallet af bekræftede olieobservationer er vedblevet at være på et højt niveau – vist sig ikke at være tilfældet. Derfor må det vurderes, at den ønskede præventive effekt af de nuværende bødestørrelser er udeblevet.

Dette skal tillige ses i lyset af, at de danske farvande er tæt trafikerede. Søværnets Operative Kommando har således oplyst, at der for 2004 alene gennem Storbælt var over 16.000 skibspassager, svarende til et gennemsnit på ca. 45 passager pr. dag. For Øresund var de tilsvarende tal for 2004 på mindst 37.000 skibe, svarende til et gennemsnit på ca. 102 passager pr. dag. Det forventes, at dette antal passager vil være relativt stabilt i fremtiden. Skibstrafikken er således også i dag en af de primære transportformer, og der ses ikke at være indikationer på, at alternative transportformer

vil erstatte denne i fremtiden. Der er desuden noteret en tendens til, at antallet af større skibe er stigende.

I forbindelse med lovforslagets udarbejdelse er endvidere foretaget en undersøgelse af de økonomiske sanktionsmuligheder ved ulovlig udledning af mineralsk olie i de danske nabolande. Denne undersøgelse har vist, at de økonomiske sanktioner i Norge ligger under det danske niveau, mens det i Sverige ligger over. Finland er i færd med at kopiere det svenske system. Tysklands bødeniveau ligger på højde med det danske, men vurderes at være langt mere indgribende, idet bøderne alene gives til fysiske personer og ikke til rederiet. Landenes bødesystemer er nærmere beskrevet nedenfor.

På trods af at sammenligningsgrundlaget er ujævnt, er det vurderingen, at der er behov for en forøgelse af bødestørrelserne for dermed at sikre, at disse kan bidrage til at opnå den ønskede præventive effekt overfor de skibe, som foretager forurening af danske farvande.

Denne vurdering falder også i tråd med regeringens ønske om at hæve bødestørrelserne for ulovlig udledning af olie samt det generelle politiske ønske om en hårdere kurs over for miljøforurenere.

2.3.2. Gældende ret

Bestemmelserne om forbud mod udledning af mineralsk olie fremgår, for så vidt angår skibe, af kapitel 2 i havmiljøloven og for så vidt angår platforme, af kapitel 10 i samme lov. Disse regler tager også højde for de krav, der er fastsat i den internationale MARPOL-konvention 73/78 om udledning af mineralsk olie.

I havmiljølovens kapitel 2, § 11, findes den grundlæggende bestemmelse om forbud mod udledning af mineralsk olie. Bestemmelsen indeholder et absolut forbud mod udledning af mineralsk olie og blandinger heraf, der i princippet gælder alle danske farvande, men som dog er lempet i den eksklusive økonomiske zone, hvor der under hensyntagen til en række forudsætninger, kan udledes mindre mængder olie. For så vidt angår platforme, som foretager udledning i havet, der stammer fra undersøgelse eller udnyttelse af undersøiske mineralforekomster, herunder kulbrinter, er det de regler, der er udstedt i medfør af havmiljølovens § 30, der regulerer hvad, og i hvilke mængder der må udledes fra platformene.

I havmiljølovens kapitel 17 er der fastsat bestemmelser om straf i forbindelse med overtrædelse af loven eller regler udstedt i medfør heraf. Det følger således af havmiljølovens § 59, stk. 1, og § 61, at overtrædelse straffes med bøde. Ved fastsættelse af bøder udmåles disse med udgangspunkt i den udledte